

„Ondraaglike Las” Wag Belastingbetalers Sê Prov. Rekenmeester

Die hele opbrengs aan persoonlike belasting sal deur die Kaaplandse Provinsiale Raad jaarliks aangewend moet word as hy maar net wil voorkom dat die reuse-tekort van die Onderwyserspensioenfonds nog groter word. Om die huidige tekort van meer as £10,000,000 uit te wis, sal 'n ondraaglike las op die skouers van die huidige en toekomstige belastingbetalers werp, na Die O.B. meegedeel is deur die hoofrekenmeester van die Provinsiale Administrasie.

Soos verlede week in Die O.B. berig is, word niks deur die Provinsiale Raad gedoen om hierdie vraagstuk die hoof te bied nie. In plaas daarvan word eltelange toesprake deur Provinsiale Raadslede gehou oor by voorbeeld die loslating van politieke gevangenes, soos tydens die afgelope sitting geblyk het.

Die verslag van die aktuaris word elke vyf jaar in die Provinsiale Raad ter tafel gelê, maar so weinig word daarvan notisie geneem dat selfs die dagbladders nog geen berig uit die vorige eeu, na uit 'n onderhoud met die hoofrekenmeester van die administrasie blyk. Hy het daarop gewys dat die politici reeds teen die einde van die eeu onrustig begin word het oor die vraagstuk toe gerapporteer is dat die fonds bankrot is. „Maar,” so is aan Die O.B. verklaar, „selfs later toe dit nodig was vir die volksraad om geld te voorsien om die fonds in staat te stel om sy verpligtings na te kom, is niks gedoen nie.”

Toe die Provinsiale Administrasie ná Unifikasie die fonds oorgeneem het, het hy £13-2-6 ontvang. Die uitgawe van die fonds was toe al by die £6,000 per jaar en die lopende inkomste minder as £2,000. Nogtans, so is verklaar, lyk dit of ná Unie 'n ware besef van die aktuele Verv. op bls. 8 kol. 1.

Voëlverskrikker

Oorlog Woed Opnuut

Na 'n maand van wapenstilstand tussen die Jode en Arabiere in Palestina, het die oorlog sedert die begin van die week weer opnuut begin nadat graaf Bernadotte, bemiddelaar van die V.V.O., nie daarin kon slaag om die veggende partye met mekaar te versoen nie. Dit wil ook voorkom asof die laaste versoek van Bernadotte, n.l. 'n verdere wapenstilstand van tien dae, op dowe ore geval het. Pogings om die twee volks-groepe met mekaar te versoen, bots elke keer teen die onversetlike eis van die Arabiere dat daar geen Joodse staat gestig mag word nie en teen die Joodse volharding om 'n nasionale tuiste te stig. Graaf Bernadotte het Palestina reeds verlaat.

Prys Gewen Met 43 Intekenare In O.B.-Wedstryd

Die intekenaarwedstryd van die O.B. wat op 30 Junie gesluit het, het 'n aansienlike mate van belangstelling geniet en die resultate wat deur die wenners behaal is, toon wat gedoen kan word in hierdie rigting wanneer 'n bietjie moeite gedoen word in belang van die blad. Die eerste prys is gewen deur komdt. D. J. M. Cronje, Rondebos, Heilbron, met die pragtige totaal van 43 nuwe intekenare op sy kerfstok. Hierdie offisier verdien alle lof vir sy ywer.

Die tweede prys gaan na komdt. E. A. Nel, Wilgenhoutsdrif, oor Upington, met 'n totaal van 25.

Dan is besluit om aan hoofkomdt. I. L. Ferreira, wat as amptenaar van die Beweging nie in aanmerking gekom het vir die wedstryd nie, 'n spesiale prys toe te ken vir die 39 intekenare wat hy in die tydperk ingeskryf het.

Die volgende persone, met die aantal intekenare in hakies, het die vereiste tien gehaal waardeur hulle die blad vir twee jaar gratis sal ontvang:

Komdt. L. J. Crafford, Kanon-eiland (13).

F. de G. Henning, Amajuba, Charlestown, Natal (12).

N. J. Uys, Slagrivier, Heidelberg, Kaapland (11).

Oudgenl. M. S. F. Grobler, Zeerust (10).

Mev. A. A. Hayward, Allemanskraal, Steytlerville (10).

Ses intekenare en meer is deur die volgende persone gewerf, wat hulle die blad vir een jaar gratis besorg:

S. W. Swart, Lentelus, Barrydale (9).

J. H. Slabbert, Hoofstraat 348, Noorder Paarl (7).

G. B. Geysler, Vlakfontein, P.K. Naboomspruit (7).

F. W. Burnett, Pinelaan 8, Port Elizabeth (7).

R. B. Smith, Posbus 63, Aberdeen (7).

A. H. Stander, Markplein 15, Graaff-Reinet (6).

I. A. van Niekerk, Posbus 57, Kaapmuiden (6).

G. D. van der Smith, Posbus 18, Outjo, S.W.A. (6).

B. M. Gibson, Rietvlei, Marquard (6).

J. M. O'Kennedy, Posbus 54, Bellville (6).

J. H. Coetzee, Gelukshoop, Spes Bona, Vrededorp (6).

OOK IN TOEKOMS

Die administrasie van Voor-slag het besluit om die voor-waarde van gratis blaai 'n permanente reëling te maak sodat enige persoon in die toekoms wat ses of meer intekenare werf, die blad vir 'n jaar gratis sal ontvang. Die groot aantal persone wat net die paal gemis het, staan dus nog in die geleentheid om hiervoor in aanmerking te kom sodra hulle die bykomende name stuur.

Die redaksie wil graag almal van harte bedank wat aan die wedstryd deelgeneem het. Ver-al kom dank toe aan mev. dr. J. S. du Toit van Kaapstad wat £25 beskikbaar gestel het vir propagering van Die O.B., waaruit die pryse dan ook betaal sal word.

STAATSAMPTENARE DEUR SMUTS GE-INTERNEER KRY DALK VERGOEDING

'n Afgevaardigde van die Bond van Oud-geïnterneerdes en Politieke Gevangenes het die Minister van Justisie, adv. C. R. Swart, onlangs gespreek in-sake die herstel van beweerde onregte wat sy lede gedurende die oorlog gely het. Die Minister het die afvaardiging ontvang, die Bond, as mondstuk van die geïnterneerdes, amptelike erkenning verleen en belof om ter geleentheid op individuele gevalle in te gaan wanneer die Bond dit amptelik onder sy aandag bring. Die Bond het besluit om geen stappe te doen wat die huidige bewind in verleentheid sal bring nie.

Daar is egter etlike honderde Afrikaners wat meen dat hulle deur die vorige regering weder-regtelik agter die doringdraad gestop is. Die verhoë van soda-

nige oud-geïnterneerdes wat voel dat hulle op valse verkla-rings opgesluit is, moet in die eerste plek aan die sekretaris van die Bond gerig word. Hy is mnr. O. L. Nel, Middleton, Greytown, Natal, wat die saak dan verder by die regering aanhangig sal maak, na Dag-breek berig.

Die regering sal, na verneem word, gevra word om aandag te skenk aan eise van staatsamptenare, persone in die polisie-diens, lede van die gevangenis-wese en spoorwegamptenare wat beweer dat hulle wederregtelik behandel is.

„Die O.B.” word gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery Beperk, Stellenbosch, vir die eienaars en uitgewers: VOOR-SLAG (Edms.) Beperk, Groote Kerkgebou 703, Posbus 1411, Kerkplein, Kaapstad.

Hoeveel Het U Gewerf?

Gedurende die eerste agt dae van hierdie maand het die administrasie van Die O.B. die name van meer as 50 nuwe intekenare op ons blad ontvang. Hierdie intekenare is deur offisiere en lede van die Ossewa-brandwag gewerf wie die saak van die O.B. op die hart dra.

As elke lid en offisier van die O.B. in sy eie area 'n paar intekenare werf sodat die eenheidsgedagte van die O.B., waarvoor die volk ryp is, ingang vind, sal die intekenaars van ons blad met baie duisende vermeerder. Volg die voorbeeld van ander Brandwagte en stuur die name van nuwe intekenare aan Posbus 1411, Kaapstad.

Opgestopte voëls word tans deur boere in Brit-tanje gebruik om hul tuine en gesaaides teen voëls te beskerm en word vir hierdie doel te koop aangebied. Hierdie boer van Gloucestershire het groot sukses met sy opgestopte arend behaal. Dit het die voëls weggehou maar 'n aantal kraaië tot 'n gevag uitgelok soos die nekvare van die arend ge-tuig.

Sal Invoer Nog Inkort

Brittanje sal waarskynlik sy invoer uit die buiteland nog meer moet inkort, het die Britse minister van finansies verklaar. Hy het gesê dat nietaenstaande Brittanje se uitvoer en produksie met 135 persent sedert die dae voor die oorlog vermeerder het Brittanje se invoer sy uitvoer gedurende die eerste ses maande van die jaar met £250,000,000 oortref het.

O.B.-Standpunt In Nederland

Om die standpunt van die Ossewa-brandwag in Nederland te propageer, het mev. S. Crawford van Beaufort-Wes onderneem om 'n jaar lank verantwoordelik te wees vir die intekengeld op twee eksemplare van die O.B. wat weekliks na Nederland gestuur sal word. Dit is in antwoord op die oproep van mnr. Dion Kempff (tans in Nederland) dat Brandwagte moet help om die buitewêreld in te lig oor die Ossewa-brandwag. Bydraes sal in Die O.B. erken word. Mev. Crawford het reeds £1-5s. vir hierdie doel gestuur. Wie volg?

Elke Sigaret 'n Meesterstuk

Rembrandt is 'n mengsel van ryk beleë Virginiese Tabak; gewaarborg 100% suiwer, Eerstegraadse Blaar.

Rembrandt

Rooi vir kurk. Groen vir ongekurk.

DIE SIGARET WAT U ALTOOS GRAAG WOU ROOK!

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

DIE KOPERSBOND BPK.

GROOTHANDELAARS

KEEROMSTRAAT 52 - KAAPSTAD

FOON 3-0423

POSBUS 2120

DAMESROKSTOWWE:

Ons bied aan 'n groot verskeidenheid van damesrokstowwe (Morokyn, Satyn, Gesponne stowwe, Katoenstowwe), rokke, gebleikte en ongebleikte linne, gordynstowwe, onderklere, kouse, pantoffels, kindersokkies, kramerye, ens., ens.

HEMDE:

Verder ook mans wit en gestreepte hemde, sporthemde, dassie, baadjies, onderklere, werksbroeke, kakiehemde, slaappakke, sokkies, ens., ens.

Dit sal kleinhandelaars betaal om met ons in verbinding te tree, hetsy deur kontak met ons reisigers of andersins. Persoonlike besoeke sal op prys gestel word

Die Firma wie se voorrade nie op u rakke bly lê nie.

Verspreiders van TOOTAL fabrikate

GODSDIENSTIGE LEWE HET IN KAMP FLOREER

Die hoogstaande gehalte van die godsdienstige en geestelike lewe in die interneringskamp te Koffiefontein waar honderde Afrikaners gedurende die afgelope oorlog beland het omdat hulle „deur die staat as gevaarlik vir die oorlogspoging, buitekant die draadkamp, bestempel is,” word beskryf deur ds. J. J. Fick, 'n oud-geïnterneerde, in 'n artikel wat in Die Kerkbode verskyn het.

Ds. Fick vertel van sy persoonlike indrukke in die kamp soos hy dit self in die Boere-kamp vanaf 10 Oktober 1941 tot middel Desember 1942 ondervind het, en haal ook aan uit die getuienis van kampmaats wat voor hom in Ganspan was.

Behalwe eerwaarde M. S. F. Grobler wat 'n kort tyd aan die begin van die oorlog in Ganspan geïnterneer was, was ds. Fick die eerste predikant wat in die kamp beland het. Na hom het ook ds. D. C. S. van der Merwe van die Geref. Kerk daar beland.

In Ganspan is die erediens Sondae, soggens en saans waargeneem. „Watter onvergeetlike dienste vir predikant en gemeente,” skryf ds. Fick. „Wagte wat besped en afluister wat daar alles gedoen en gesê word. Kampgenote wat met geboë hoofde op hul selfgemaakte stoeltjies, ernstig en meesal met weemoedige gesigsuitdrukking, sit en luister na die verkondiging van die ewige Woord. Af en toe 'n sug en dan weer hartlike samesang.....”

VERPLAAS

„Toe breek 6 Desember 1941 aan, die dag waarop ons op onvergeetlike wyse na Koffiefontein se kamp feitlik aangekarwei is. Sonder om besonderhede te vermeld, kan ek slegs sê dat 'n sug van dankbaarheid by ons uiteindelijke aankoms daar aan die hart ontsnap het. Met 'n skeptiese blik en aanmerking neem ons intrek in die bliktempels, terwyl by almal die vraag kriewel: Waarom moes ons so skielik hierheen vertrek het? 'n Antwoord was heel spoedig daarna vir almal duidelik, naamlik dat o.a. 'n groter kamp nodig was vir ons en die meer as driehonderd Boere, wat kort daarna in een enkele week geïnterneer is — speurders, polisie-beamptes en tronkbewaarders wat deur die staat as gevaarlik vir die oorlogspoging, buitekant die draadkamp, bestempel is.

„Nou het „die gemeente” vinnig uitgebrei! Geen geïnterneerde sal die pyn in die binneste vergeet, waarmee hy moes aankou hoe 'n paar honderd nuwelinge op 'n keer die kamp binne-gemarsjeer gekom het nie.

„Dadelik is die manne bymekaar geroep om onderkant 'n hoë grondwal na die troosryke en sielverkwikkende woorde van Romeine agt te luister.

ORRELIS EN KOSTER

„Van nou af word daar, behalwe die twee erediens op die Rusdag, ook Woensdagaande 'n algemene godsdienstsoefening in die sink-eetsaal gehou. Oom Stephen Eyssen lewer voortaan onskatbare waardevolle dienste as besielende en gevierde orrelis. Die instrument wat hy bespeel, is egter nie 'n imponerende elektriese pyporrel nie, maar 'n sogenaamde klavier, sat van gryse jare en skor van stem.

„In sy hoedanigheid as koster kon niemand seker waardiger diens verrig het as Neef Chris Klopper nie, wat op 'n groot ou ysterpot wat daar verdwaald gelê het, net so goed as enige volbloed-kerkkoster met 'n stuk yster 'n opwekkende klokgeskal op 'n volmaakte kom-sondaars-tempo uitgemoker het. Spoedig was daar ook 'n soort kateder aanmekeer getimmer om as kansel te dien, nogal uit hout wat deur 'n paar pligsgetroue

lede van die gemeente onderaanvoering van 'n roepingbewuste diaken so hier en daar van van die bliktempels se binnewerk vir die goeie doel onopsigtelik weggebreek is!

HUISBESOEK

„Die predikant was natuurlik ook vir huisbesoek verantwoordelik, en hoe uiters welkom is hy nie in die verskillende hutte ontvang nie! Gewoonlik het dit saans plaasgevind, wanneer die kerele in 'n gesellige luim was en openhartig hul geestelike moeilikhede en probleme bespreek het. Ongeveer 'n halfuur voordat die ligte afgeskakel word, bring iemand dan eers die Bybel nader vir die huisgodsdienste, waarna elkeen met sy eie gedagtes probeer om so gou moontlik die werklikheid te vergeet op droomland se dwaalweë van vredegevoel onbewustheid.

Huisgodsdienste is, op die hoogste uitsonderings na, in al die hutte waargeneem, en van die huisvader is verwag om toe te sien dat hierdie geseënde tradisie van ons volk in sy hut in ere gehou word. Dit sal steeds een van my aangenaamste herinnerings bly, hoedat gedurende die tyd van stilte wat deur die kampeier, dr. Trümpelmann, vir huisgodsdienste in die kamp gelas is, verskeie psalm- of gesangerse tegelykertyd van verskillende kante uit die monde van gespierde en songebrende vaders en seuns van ons volk opgeklink het. En as jy sou staan en luister na die voorganger se gebed, dan was dit meestal 'n eg-persoonlike smeking om vryheid en geregtigheid vir die enkeling en die nasie, 'n bede om volkseenheid, 'n versugting dat God 'n verdieping in die geestelike lewe mag skenk en... die roerende gebed om die genadige bystand van die Here vir vrou en kind en ander dierbares aan wie verlangend gedink is en wat soms in groot nood sonder die broodwinner verkeer het.

DIE BOEREKERK

„Uiters interessant was dit om in die kamp lede van die Ned. Geref. Kerk, die Geref. Kerk, die Ned. Herv. Kerk en die Lutherse Kerk saam te organiseer as lede van die „Die Boerekerk”. Onder hierdie naam het ons ons kerklik gelukkig saamgesnoer en 'n loflike eenheid en samewerking gevind. Die geïnterneerde wat buitekant die kamp in een van die genoemde Kerke as Kerkraadslid gedien het, moes in die Boerekerk sonder keuse dieselfde amp vervul, hoewel die so ontstane Kerkraad weens die unieke aard van die kampele en die betreklike hoogstaande dissipline maar seld nodig gehad het om te vergader. Enkele ouderlinge moes die predikant bystaan met die aanneming van katekisasie en diakens het steeds toegesien dat die saal vir die erediens in orde gebring is.”

VERSTERKING

Later is wyle ds. D. Botha van Koffiefontein aangestel as kampkapelaan en het hy gereeld dienste in die kamp gehou. Toe ds. D. C. S. van der Merwe van die Gereformeerde Kerk geïnterneer is, het hy saam met ds. Fick die geestelike lewe in die kamp behartig.

Daar is ook nagmaal in die kamp gevier, jong manne aangeneem as lidmate van die Kerk en elkeen van die belydende lidmate het 'n aandenkingskaart ontvang wat in die kamp gemaak is.

Ds. Fick skryf ten slotte met verwysing na die ellende van kampele: „As al hierdie buitengewone omstandighede in aanmerking geneem word, bly dit vir my 'n wonder dat die kampele deur 'n betreklike hoë peil van sedelike en godsdienstige stabiliteit gekenmerk was.” Die kerklike bywoning was ook buitengewoon hoog.

DUITSE EENHEID NOU WEER GOEIE NUUS

Die Engelse pers kan dees dae onder die skaduwee van Russiese uitdagings nouliks 'n juigkreet onderdruk by die ontdekking van die een of ander vorm van Duitse eenheid — iets wat hulle 'n kort tydjie gelede nog met alle geweld wou vernietig, en waarvoor Britse staatsmanne die hulp van kameraad Stalin tot aan die Elbe ingeroep het.

'n Korrespondent van die Cape Times maak met geesdrif melding van blyke van Duitse eenheid in 'n berig oor die stryd om Berlyn. Hy berig as volg: „Die jongste vergaderings van die Sosiaal-demokrate wat hulle beroep op die reg om hulself te organiseer as die spreekbuise vir 'n verenigde Berlyn, is nie net deur die grootste skares sedert die dae van Göbels bygewoon nie, maar het ook aansienlike aanklank in ander dele van Duitsland gevind. Een dag se voedselrantsoen van Bisonië (die verenigde Amerikaanse en Britse besettingsgebied) en 10,000 ton steenkool van Noord-Wesphalië — gratis is aan die inwoners van Berlyn deur hul volksgeenote geskenk. Spoorwegmanne hier het aangebied om Sokolovsky se stukke treinspoore verniet heel te maak. Hierdie voorbeelde van solidari-

teit is nuut en betekenisvol.”

£30,000 PER DAG

Volgens berig word, het die voedselvoorsiening deur die lug Brittanje verlede week £30,000 per dag gekos, en die koste het nog steeds gestyg namate meer vliegtuie in die stryd gewerp word. Die Britse minister het verlede week verklaar dat dit nog nie 'n uitgemaakte saak is wie hierdie onkoste moet dra nie — die Duitsers of die Britte. Vir die gewone water- en treinvervoer, wat deur die Russe tot stilstand gebring is, moes die Duitsers betaal het.

Indien die Duitsers moet betaal, spreek dit vanself dat dit 'n uiters onbillike reëling is, want die toestand is die gevolg van die kortsigtige staatsmanskap van die Geallieerdes te Potsdam.

DIE O.B.-LEIERS

WAS BRITSE LOOTS MAAR HET WAARHEID ONTDEK

Genl. C. A. Pienaar, Gebiedsleier van die Ossewa-brandwag in Natal, is een van die sterk ankers van die O.B. in daardie Britsgesinde provinsie waar die Afrikaners nou stadig maar seker besig is om vestings te verower. Genl. Pienaar het 'n avontuurlike lewe agter die rug. In sy jeugjare is aan hom voorgehou dat alles in die lewe van die Afrikaner slegs sy hoogtepunt bereik as dit in diens van die Britse kroon is. Later het hy egter agter gekom wat die werklike toedrag van sake is. Hy het ook van 1934 af aktief deelgeneem aan die partypolitiek, maar sedert 1940 daarmee uitgeskei.

Genl. Pienaar is die seun van ds. P. J. Pienaar en is in 1899 — die jaar van die uitbreek van die Engelse oorlog te Somerset-Wes gebore. Nadat hy sy matrikulatie-eksamen afgelê het, het hy in 1917 aangesluit as leerling-loods by die destydse Royal Flying Corps. Eers was hy in Durban gestasioneer maar later is hy na Indië gestuur vir verdere opleiding vanwaar hy weer na Egipte verplaas is.

Nadat hy sy kursus voltooi het, is hy as skoutloods na die Nabye Ooste, Italië, Frankryk en Engeland gestuur vanwaar hy ses maande later na Suid-Afrika gerepatrieer is.

TREKKERGEES

Die „Wanderlust” het genl. Pienaar egter rond gejaag en skaars was hy 'n jaar in Suid-Afrika of hy aanvaar 'n betrekking as onderbestuurder van 'n papiermaatskappy in Portugees-Oos-Afrika. Gedurende hierdie tyd, so vertel genl. Pienaar, het hy maar min papier gemaak, heelwat wild geskiet en baie malaria opgedoen. Na agtien maande in die vreemde is hy weer terug na die Unie. Hy is in 1923 getroud.

BRITSE DIENS

Genl. Pienaar vertel: „Opgewoed met die leuse dat alles in die lewe van die Afrikaner sy klimaks vind slegs in diens van die Britse kroon, voel ek vandag nog bly dat ek minstens die moed van my aangeleerde

oortuiging gehad het en dat ek gereed was om die hoogste offer te bring. Ek was nie lank in die militêre diens nie of ek het besef dat ek gebruik word as pion tot bevordering van Empire-belange. Die besef is aangewakker deur my daaglikse botsing met die Britse uitkyk op sake”.

PARTYLEIER

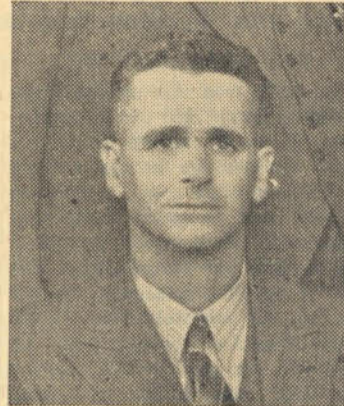
In 1934 het genl. Pienaar aktief begin deelneem aan die politiek en in 1938 is hy benoem as kandidaat van die Nasionale Party en onder-leier van die party in Natal. Hy het ook drie jaar lank gedien op die Federale Raad van die party.

„Met hereniging het ek so onder die besef gekom van die selfsug en volksuitbuiting van die partypolitici dat ek my ontrek het aan die partypolitiek en besluit het om my gewig in te gooi by die O.B. waarvan ek lid is sedert Oktober 1939,” aldus genl. Pienaar. Teen die einde van 1940 is hy aangestel as generaal en na die inhegtenisname van genl. O. L. Nel, is hy deur die K.G. aangestel as Gebiedsleier van Gebied D, 'n pos wat genl. Pienaar tans nog beklee.

„DIE BESTE”

„Wat my betref was die stryd van die afgelope nege jaar die beste in my lewe, en die opoffering en diens klein in vergelyking met die liefde, getrouheid en kameraadskap wat ek, soos soveel duisende ander O.B.'s so kennelik ondervind het.

„Uit die kontakte wat ek onder alle lae van die bevolking besit, in die landbou, politieke en sosiale kringe, spruit die oortuiging dat die oorwinning van die O.B.-gedagte nog nooit

Genl. C. A. Pienaar

so na aan verwesentliking was soos juis nou nie. Ons moet slegs brandwag staan en handhaaf wat ons gewen het.”

EENHEIDSFRONT

„Die partypolitiek het nog altyd getoon dat hy nie by magte is om nasionale probleme op te los nie,” verklaar genl. Pienaar. „Die ontnugtering is naby en die aanvaarding van die O.B.-gedagte met sy breë begrip van 'n blanke nasionale eenheidsfront as bolwerk teen bedreigings, en waagragtige demokratiese verteenwoordiging deur die beroepe wat die werklike gesag dra, word van dag tot dag meer gewild.

ONS TAAK

„Daar bly egter 'n persoonlike plig oor vir elke individu in die O.B. wat sy beroep ook al mag wees. Elke O.B.-lid moet sorg dat hy of sy ingeskakel word in die eenheid wat gesag dra in die bestuur van sy of haar groep. Die O.B.-metode van oplossing van probleme moet ingedra word in alle vertakings van die blanke volkslewe, gedurig moet gewys word op die onvermoë van enige partystelsel om ooit die hooft te kan bied teen 'n front wat internasionaal verenig is. Vervolg in volgende kol.

Indiërs Koop Nog Baie Eiendomme In Skiereiland

Nie minder nie as 78 vaste eiendomme in Kaapstad en omstreke wat geslagte lank die eiendom van blankes was, het gedurende die eerste vyf maande van die jaar in die hande van Indiërs oorgegaan, volgens syfers wat die streeks-aktekantoor in Kaapstad verstrek het.

Dit blyk dat Indiërs nog steeds besig is om vaste eiendomme op te koop. Daar word maandeliks altesaam ongeveer 55 Indiër-transaksies in die Kaapstadse kantoor geregistreer en gedurende Januarie, Februarie, Maart, April en Mei was die aantal waardeur blankes hul eiendomme aan Indiërs oorgegeve het onderskeidelik 13, 15, 22, 15 en 13. Dit bedra etlike tienduizende ponde. Die syfers vir Junie is nog nie beskikbaar nie.

In die vyf maande het die Indiërs vaste eiendomme ter waarde van £335,740 aangekoop. Dit sluit die transaksies tussen Indiërs en Indiërs in. Vir Mei-maand alleen bedra dit meer as £90,000.

Vervolg van vorige kol.

Nooit, kameraad, mag u 'n geleentheid mis waar u die O.B.-gedagte kan verduidelik, en/of stel as oplossing van die sintetiese volksverdeling, wat tot voordeel en voortbestaan van die partystelsel is, en dreig om die hele blanke samelewing alhier te vernietig.

Dit is my taak, dit is ook u taak soos ek dit sien. Skakel in by u vereniging, u bond, u unie of ko-operasie, wat dit ook al mag wees, sorg dat u geleentheid het om O.B.-ideologie voort te plant. Die tyd snel nader wanneer ons geroep sal word om leiding te gee in die rigting wat lank reeds neergelê is as O.B.-beleid. Sorg dat u gereed is as die tyd aanbreek,” aldus genl. Pienaar.

BOERELEIER

Sedert 1921 het genl. Pienaar hom besonder beywer vir die ko-operatiewe stelsel. Hy is vandag lid van vyf ko-operatiewe maatskappye, asook onderpresident van die Natsale Landbou-unie, lid van die uitvoerende raad van die Suid-Afrikaanse Landbou-unie en lid van die Adviserende Raad van die Minister van Landbou.

'n Groot persentasie van die aankope het in blanke gebiede soos Rondebosch, Landsdowne en Maitland geskied.

Israel Moet Neutraal Bly

Op die Joodse wêreldkongres wat te Montreux plaasgevind het, is die gedagte na vore gebring dat die staat Israel in Palestina 'n neutrale houding in die Midde-Ooste moet inneem soos wat Switserland in Europa doen. Hoewel baie afgevaardigdes daarvoor te vinde was, is die voorstel nie in 'n besluit vasgelê nie.

Kan nie Sonder Hulp Bestaan

Feite bewys dat Brittanje nie sy huidige lewenspeil of sy huidige produksiestandaard kan handhaaf nie tensy hy 'n deel van die hulp van buite wat die V.S.A. vir Europa aanbied kan bekom, het die Britse minister van Finansies verlede week verklaar.

Die minister het aangekondig dat die Britse goud- en dollar-reserwes tans op £473,000,000 staan. Hierby is ingesluit die £22,000,000 wat Brittanje reeds onder die Marshall-plan ontvang het.

Is Medisyne Noodsaaklik?

Die Natuurwetenskap sê nee!

Die Bron van Siekte

BEKAMP SIEKTE MET DIE JONGSTE WETENSKAPLIKE METODES Met Verbasende Uitslae GEEN MEDISYNE! GEEN OEFENINGE!

Die Hardnekkigste Kwale swig

Die wetenskap het nou uitgevind dat nodra 'n besmette liggaamsdeel skoon-gemaak word van sy gif of onsuiverhede, die siekte verdwyn. Deur die toepassing van ons wetenskaplike metodes het dit nou 'n maklike taak geword.

Dit maak nie saak hoe ernstig of aanhoudend u kwaal is nie — selfs al is dit as chronies of ongeneeslik bestempel. Daar is hoop vir u. Geen medisyne of oefeninge benodig nie. U sal onder geen verpligting staan nie. Skryf aan ons en verstreke volledige besonderhede in verband met u kwaal.

THE SCIENTIFIC HEALTH INSTITUTE
Posbus 1336 — KAAPSTAD

1600 Leerkragte Trek Salarisse Plus Pensioene

Meer as 700 onderwysers en 900 onderwyseresse in Kaapland wat reeds die pensioenouderdom bereik het, maar daarna weer begin skoolhou het en in die meeste gevalle die salarisse ontvang waarvoor die poste geadverteer was tesame met hul pensioene, is besig om die fondse van die administrasie uit te put.

Hierdie onhoudbare toestand wat nog nooit voorheen so 'n geweldige omvang aangeneem het nie, is die gevolg van die tekort aan onderwysers sodat groot getalle onderwysers — en veral onderwyseresse — ná hul pensioenafrede weer begin skoolhou. Die salarisse wat hulle dan ontvang is oor die algemeen baie hoër as wat betaal sou gewees het vir jonger leerkragte.

Die Administrasie self was nie bewus dat hierdie praktyk reeds so 'n omvang aangeneem het nie. Daar is egter nou begin om die Administrasie ten opsigte van die gewone leerkragte

en dié wat reeds afgetree het maar weer skoolhou van mekaar te skei. Die ondersoek in hierdie verband is nog maar half voltooi en die getal staan reeds op 1,600. Volgens berekening behoort die ekstra uitgawe, wat die gevolg is van die onderwys-tekort maandeliks duisende ponde.

Hoe om van hierdie ekstra las ontslae te raak is die probleem waarmee die verantwoordelikes hulle tans besig hou. Al oplossing skyn te wees om meer persone na die onderwysberoep te trek sodat dit nie meer nodig sal wees om gepensioneerdes aan te stel nie.

Slegs

£20

bring

u die

KLEINE WONDER

SEMENT-STEENMAAKMASJIN

Maak volkome reghoekige, welgevormde sementstene op die plek waar u hulle nodig het. U sal tyd en geld spaar in vervoer, messel en pleister. Vier arbeiders kan 4,000 stene per dag maak. Die „KLEINE WONDER” kos slegs £20 v.o.s. Hopefield. Die onderstel kos £10 ekstra, maar enige stewige stellasië is vir hierdie doel geskik.

J. H. BUHR

Posbus 18

Voortrekkerstraat - Hopefield

Telegramme: „BUHR”

DIE O.B., WOENSDAG, 14 JULIE 1948

SKAF DIT AF

In ons vorige uitgawe het 'n berig verskyn van die pensioenfonds van Kaaplandse onderwysers waaromtrent die provinsiale aktuaris rapporteer dat daar 'n tekort van £10 miljoen bestaan. Dit beteken dat die Administrasie op een of ander stadium in die toekoms £10 miljoen sal moet vind om die pensioene aan onderwysers te kan betaal, en hierdie bedrag word elke jaar nog groter.

Sedert 1925 is die pensioenfonds elke vyf jaar voor die aktuarisse gelê vir advies. Jaar na jaar is 'n gelykuidende verslag uitgebring met sekere aanbevelings, maar sover vasgestel kan word, is nog nie die minste uitvoering daaraan gegee nie. Dit word blykbaar as 'n blote roetine-saak behandel waarmee die Provinsiale Raad weinig uit te waai het.

Die Kaaplandse provinsiale inkomste is tans in die omgewing van £15 miljoen, sodat die tekort van die pensioenfonds vir onderwysers — maar een afdeling van die raad se arbeidsveld — reeds tweederdes bedra van die totale inkomste. Nogtans geniet hierdie sware verpligting nie die aandag van die Provinsiale Raad nie.

DIE REDE

Vir hierdie gebrek aan belangstelling moet daar 'n rede wees. Die provinsiale rade is met sekere gesag ten opsigte van bepaalde aangeleenthede bekleed, waarvan onderwys, gesondheid en paaie die belangrikste is. Dit is alles sake wat nie veel te doen het met die groot politieke vraagstukke waarvoor daar tussen die partye in die parlement tougetrek word nie. Nogtans vind ons presies dieselfde partypolitieke indeling in die provinsiale rade. Lede van hierdie liggaam word nie gekies weens hul kennis van onderwys- of gesondheidsake nie, dog op grond van hul politieke trou jeens die een of ander party wat van die ander verskil oor republikaanskap, segregasie, deelname aan buitelandse oorloë of wat ook al op die een of ander tydskop die swaarste op die volksgemoed druk. Die provinsiale rade is dus niks anders nie as miniatuur-parlementjies waar die kunsmatig-aangedikte verskille oor landspolitiek die aandag aftrek van die werklike taak waarmee daardie liggaam belas is. Dit is dan ook daarom dat hierdie liggaam wanneer hy in sitting is, soos nog 'n paar weke gelede, hom nie verontrus oor die verpligtinge wat hy teenoor onderwysers ten opsigte van hul oudag het nie, maar daglange debatte hou oor die loslating van politieke gevangenes — sake waarmee hy in die verste verte niks te doen het nie. Dit is by sulke geleenthede wanneer die ondoeltreffendheid van die huidige provinsiale stelsel van die dakke af skreeu.

ONREGVERDIG

Afgesien van die gebrek aan belangstelling by die provinsiale rade vir die dinge waarvoor dit in die lewe geroep is, is dit ook nog 'n baie onregverdige toestand dat een deel van die volk wat toevallig meer suid as die ander woon, buite verhouding swaar, in vergelyking met die res van die volk, belas moet word vir 'n paar openbare dienste wat tot vier afsonderlike dele versnipper is bloot om historiese redes. Nie alleen moet die Kaaplander veel meer aan belasting bybring as by voorbeeld sy Transvaalse burger nie, maar hy sit vandag met verpligtinge in die skoot wat hy te wyte het aan die gebrek aan insig by die politici wat vir sy bestuur verantwoordelik was. Die volk het reg om te eis dat indien partypolitiek die maatstaf moet wees vir die bestuur van onderwys en hospitale, dit dan onder die Unie-parlement moet val, dan kan ten minste die hele volk aanspreeklik gehou word vir die dwaashede wat in naam van politieke partye aangevang word en nie diegene wat verplig is om op Uniale Partylyne sy provinsiale bestuursliggame te kies nie.

Ons Verdediging

Dit wil voorkom of die Minister van Verdediging van voorneme is om ons verdedigingstelsel op 'n eg Suid-Afrikaanse grondslag te plaas. Ons wil hoop dat hy hom in dié voorneme nie van stryk sal laat bring deur die woede van diegene vir wie daar ten opsigte van alles net 'n Britse tradisie bestaan nie.

Die Afrikaanse militêre tradisie is een van die skitterendste in die wêreld, maar ten spyte daarvan is vir 'n halwe eeu lank van Britse kant alles in werking gestel om hierdie tradisie te vervang deur die Tommie-tradisie van die Britse leër. Tot so 'n mate was dit die geval dat jong Afrikaners soms afgeskrik is deur die doelbewuste pogings van sekere offisiere om die indruk te laat posvat dat 'n soldaat 'n vloekende niksnuts moet wees. En wat die Britse militêre prestiege in die algemeen betref hoof mens maar net 'n oudstryder van die Boererepublieke om sy mening te vra in teenwoordigheid van 'n Suid-Afrikaanse oudsoldaat — Afrikaans of Engelssprekend — van die afgelope oorlog. Na byna vyftig jaar is daar nog volkome eenstemmigheid op hierdie punt.

(Vervolg in volgende kolom)

WIE HET GEDRAAI? 3

Invloed van Oud-Soldate En Afrikanereenheid

In my vorige artikel het ek probeer aantoon dat die posisie van die Nasionaalgesindes met 400 na 500 stemme per setel verbeter het as gevolg van die feit dat hulle 'n meerderheid gehad het onder die kiesers wat in 1948 vir die eerste maal gestem het. In hierdie artikel wil ek veral ingaan op die ommeswaai in die soldatestem en van die veel groter mate van Afrikanereenheid wat daar in 1948 was.

DIE SOLDATESTEM

In 1943 was die soldatestem 90,000 — sowat 600 per kiesafdeling. In die kiesafdelings wat in albei verkiesings beveg is deur 'n Nasionaalgesinde kandidaat of een wat 'n groot mate van Nasionale steun geniet was daar 500 soldate per kiesafdeling. Dit lyk 'n redelike aanname vir my en laat 800 soldatekiesers vir die meer Engelse kiesafdelings. In 1943 het die soldate 95% gestem en 90% van hulle vir genl. Smuts. Dit gee genl. Smuts 'n meerderheid van 380 per setel onder die soldatestem in 1943 — 427 vir hom en 47 teen hom.

Deur Navorser

In 1948 stel ek die soldatestem in dieselfde kiesafdelings op nie meer as 400 per setel — daar was 'n stempersentasie van 82% en sekere soldate het sedert 1943 gesterf. Aangesien duisende Afrikaners bloot deur die oorlogsomstandighede hulle in die leër bevind het, kan 'n mens verwag dat hulle in 1948 weer gestem het waar hulle hart en familie altyd was naamlik by die Nasionaalgesindes. Op die aanname dat sulke soldate in hierdie 107 oorwegend Afrikaanse kiesafdelings ongeveer eenderde van die soldate uitgemaak het, het ons die uitslag onder die soldatestem: V.P. 265, H.N.P. 135. Onder die soldate het die Smuts-meerderheid dus met gemiddeld 250 gekrimp in elke setel.

FAMILIE

Maar behalwe die soldate was daar hulle naasbestaendes wat saam met die soldate in 1943 die oorlogsbeleid gesteun het. Omdat die groep nie soveel as 95% gestem het in 1943 nie en ook waarskynlik nie so hoog as 90% vir genl. Smuts nie, en ook moontlik kleiner is as die soldategroep, stel ek die ommeswaai onder die mense op 'n laer syfer naamlik 150 per setel. Die feit dat baie soldate wat

Onder die Smutsbewind is die verbrissing van ons leër nie net meer aan individuele offisiere toegelaat nie — dit was doelbewuste beleid van die regering self. Net sogenaamde „betroubares" — d.w.s. betroubaar vanuit Britse standpunt — is tot die leër toegelaat, terwyl die platteland met sy Afrikanertradisie feitlik heeltemal ontwapen is. Nou dat die Minister van Verdediging maar effens begin opruim aan hierdie toestand, gaan daar 'n gehuil op in jinglo-kringe. Ons leër sal dan glo nou sonder tegniese kennis moet klaarkom in die atomeeu. Vir hierdie mense bestaan daar natuurlik net 'n Brittanje, al het Brittanje nog geen enkele atoombom gemaak nie en is hy vir sy atoomkennis ook maar aangewese op die kennis van ander lande. Ons is heeltemal tevrede om ons kennis regstreeks op te doen van dieselfde bronne waar die Britte dit kry.

Daarom wens ons die nuwe Minister alle welslae toe vir sy pogings om ons verdediging te suiver van die Britse isolasiegees.

in hul wese en agtergrond Nasionaal is, in 1948 weer die Nasionaalgesindes gesteun het en dat hul naasbestaendes dit ook gedoen het verklaar dus 400 van die ommeswaai.

AFRIKANEREENHEID

In 1943 was die Afrikaners wat teen die oorlog was verdeeld en dit het 'n baie nadelige uitwerking gehad op die sukses van die anti-oorlog kandidate. In 1948 het die Malan-Havengaooreenkoms nie alleen die moontlikheid van driehoekige gevegte uitgeskakel nie, maar ook 'n gevoel van Afrikanereenheid geskep. Hierdie gevoel was sonder twyfel versterk deur die baie ooreenkomste dwarsdeur die land, as gevolg waarvan lede van die Ossewabrandwag ook gevoel het dat hulle deel het in die eenheidsbeweging onder die Afrikaners.

Die beste maatstaf vir die uitwerking van Afrikanereenheid vind ek in die heelwat groter stempersentasies van 1943 teenoor 1948. In albei verkiesings het die ondersteuners van generaal Smuts tot die laaste man gestem, maar dit was dikwels nie so onder die Afrikaners in 1943 nie. Hierdie eenheid het natuurlik ook veel deegliker organisasie moontlik gemaak. Ek gee hieronder 'n tabel van die persentasie stemme wat met elke verkiesing in sekere gebiede in ons land uitgebring is en die ommeswaai per setel in daardie gebiede.

GROOT INVLOED

As 'n mens aanneem dat die addisionele 2% wat gestem het, die gevolg van Afrikanereenheid was, kan ons 200 van die „ommeswaai" hieraan toeskryf. In werklikheid was dit waarskynlik 'n bietjie meer aangesien die persentasie stemme wat uitgebring is in 'n veilige setel soos Waterberg waar die belangstelling klein was omdat die uitslag buite alle twyfel was, slegs 73.3% was.

Dit is opmerklik dat waar die ommeswaai die grootste was onder die plattelandse setels naamlik in Oos-Transvaal die toename in die stempersentasie ook baie groot was naamlik 5.6%. Hier het die faktor van Afrikanereenheid moontlik 500 van die ommeswaai verklar.

Word vervolg

FONDSDAG!

Neem asseblief kennis dat 'n funksie gehou sal word op Saterdag 31 Julie 1948, by komdt. De Bruin op Rooidraai, ter stywing van die fondse vir 8 Augustus.

Dis die 10e verjaardag van die O.B. en die 60ste van komdt. W. J. de Bruin.

ALMAL WELKOM

Bring u kinders saam.

GEBIED	% Stemme 1943	% Stemme 1948	Ommeswaai Per Setel
Stede			
Kaapprovinsie	78.0	80.2	1476
Bloemfontein	77.3	82.6	1761
Rand en Vereeniging	77.3	77.8	1464
Pretoria	75.8	79.0	1418
Pietermaritzburg	75.8	80.6	215
Totaal Stede	77.1	78.7	1443
Platteland			
Boland	87.1	89.0	1132
Karoo en Noord-Kaap	82.4	85.9	863
Res van Kaapprov.	83.2	85.8	1149
Oranje Vrystaat	82.7	83.0	554
Oos-Transvaal	79.9	85.5	1677
Res van Transvaal	80.5	81.5	1017
Noord-Natal	78.4	86.9	1436
Drakensberg	64.2	75.7	69
Totaal Platteland	82.3	84.9	1042
Totaal Unie	80.1	82.1	1218

FONDSDAG 1948

SENTRALE FEESTE — GEBIED F

ter herdenking aan die Ossewatrek en die viering van die Tiende Verjaardag van die Ossewabrandwag

RUSTENBURG (7 Augustus):

Hoofgeneraalskap F5, F6, F7 en F9

POTGIETERSRUST (14 Augustus):

Hoofgeneraalskap F2 en gedeelte van F10

LOUIS TRICHARDT (21 Augustus):

Hoofgeneraalskap F1 en gedeelte van F10

PRETORIA (11 September):

Hoofgeneraalskap F4 en F12

BELFAST (18 September):

Hoofgeneraalskap F3, F8 en F11

AL VYF FEESTE WORD TOEGESPREEK DEUR DR. HANS VAN RENSBURG

EN

ADV. JOHN VORSTER

* Maak seker dat u een van die feeste bywoon *

* Aantreklike programme word op elke plek gereël *

ALLE AFRIKANERS WELKOM

Generaalskap Reël Ontvangs Vir 'Peetseun'

Die hoogtepunt van die organisasie van hf-komdt. Vale Ferreira deur generaalskap C6 is bereik met 'n groot en geslaagde funksie op die plaas Forthampton, Fouriesburg, die eiendom van genl. H. A. J. du Toit. Daar was om en by die 300 mense aanwesig, berig ons korrespondent.

Die funksie is deur genl. Du Toit gereël met die doel om Hendrik van Blerk en Julian Visser welkom te heet na hul loslating uit Baviaanspoort. Brandwagte van oor die hele generaalskap het hulle opwagting gemaak asook H.N.P.-lede. Die funksie was uit die staanspoor 'n groot sukses.

Lede van die O.B.-wag het die motors hul plekke aangewys en gehelp om die aanwesiges aan mekaar bekend te stel sodat daar 'n aangename gees heers het. 'n Orkes het bygedra tot die sukses van die funksie.

Nadat genl. Du Toit die aanwesiges welkom geheet het, is die vlag op O.B.-manier gehys. Hfgnl. J. F. van der Merwe, hfkomdt. Pitaut en mnr. Visser en Van Blerk was die eregaste. Genl. Van der Merwe het die heildronk op Visser en Van Blerk ingestel.

Hfkomdt. Jim Mostert Oorlede

Die Ossewabrandwag van Vredendal betreur die heengaan van hoofkommandant Jim Mostert wat op 26 Junie in 'n motor ongeluk gedood is. Hy was 'n baie bekende en beminde figuur. Toe die O.B. in hierdie dele gestig is, was hy een van die eerste lede wat aangesluit het en was sedertdien altyd offisier. Deur al die moeilike jare het hy vierkantig agter die Ossewabrandwag gestaan en nooit gestuit om die O.B. se saak te verdedig nie. Sy heengaan word diep betreur.

— (Meegedeel)

Woorde van waardering is deur Visser uitgespreek en sy dank teenoor die Generaalskap betuig. Hy was die peetseun van die afdeling tydens sy aanhouding. Die Generaalskap het 'n handige kontant-geskenk aan hom oorhandig.

Ook Van Blerk het sy dank in 'n pittige toespraak geuit. 'n

Hf-komdt. Vale Ferreira

Soortgelyke geskenk is aan hom oorhandig.

Komdt. Vale Ferreira het die toekomsstaak van die O.B. op suksesvolle wyse uiteengesit, en nadat almal braaiwors, wors en koffie geniet het, is die aanwesiges besied uiteen. Hfkomdt. Ferreira was self 'n politieke gevangene, en is deur die vorige bewind vrygelaat.

Gedurende die aand het die jongmense aan volkspele deelgeneem.

Samewerking Op George

Mnr. R. Roelofse, George skryf: Hoewel taamlik laat, voel ek dat almal in die land moet weet dat mnr. P. W. Botha, die H.N.P.-lid vir George, vrede met die Ossewabrandwag gesluit het voor die verkiesing.

Hy het kort voor die verkiesing na hfkomdt. Jan Hurter gekom en hom gevra om saam te werk. Mnr. Botha wou egter nie 'n ooreenkomst teken nie omdat hy 'n „amptenaar van die Party" is. Hy het egter sy erewoord op 'n publieke vergadering gegee dat hy van nou af altyd saam met die Ossewabrandwag gaan werk. Saam met hom op die verhoog was ook Komdt. Hurter.

(Bostaande brief is aan hfkomdt. Hurter voorgelê wat daarop as volg antwoord: In billikheid teenoor sowel die H.N.P. as die O.B. te George behoort dit bekend gemaak te word dat nadat mnr. P. W. Botha genomineer is as kandidaat te George daar dadelik kontak geskep is tussen die twee organisasies en dat daar dwars-

Soos Ons Lesers Dit Sien

deur die verkiesing as gevolg van samesprekings 'n verstandhouding geskep is wat absolute samewerking moontlik gemaak het en wat ook in geen geringe mate bygedra het tot die geweldige ommeswaai in die kiesafdeling nie. Ons het onderneem om wedersyds alle struikelblokke uit die weg te ruim en dat daar in die toekoms samewerking sal wees sonder diskriminasie. As gevolg van hierdie gesindheid kon ek mnr. Botha steun en saam met hom op die verhoog getuig van die goeie gesindheid wat geskep is).

Die Eerste Minister, dr. D. F. Malan, het 'n Joodse afvaardiging meegedeel dat die regering nie van voorneme is om teen enige seksie van die blanke gemeenskap te diskrimineer nie. Dr. Malan het verklaar dat hy uitsien na die dag wanneer daar geen Joodse vraagstuk meer sal wees nie.

INTEKENAAR STUUR 2s. 6d. AGTERNA

Nog meer lesers van Die O.B. wat reeds hul intekengeld hernu het voordat die verhoogde tarief aangekondig is, het die ekstra halfkroon gestuur, omdat soos een leser dit uitdruk, „Die O.B. baie meer werd is as 12/6 per jaar."

In hierdie verband skryf mnr. F. P. R. de Kock, Posbus 19, Wolseley, wat ook die ekstra geld gestuur het: „Graag wil ek langs hierdie weg my waardering uitspreek vir die gehalte wat Die O.B. nog altyd openbaar het. As een wat in die huis en omgewing net deur andersdenkendes en dikwels beterswendes omring is, maar wat maar altyd doodgewillig is om „welwillende inligting" van my te verkry, was Die O.B. nog altyd vir my 'n wegwysers, en is dit nog."

DUITSE WESIES

Die sekretaris van die Dietse Kinderfonds, mnr. S. Botha, wat tans in Duitsland is, het verlede week 30 Duitse wesies gekeur om na Suid-Afrika te kom. Altesaam sal hy 100 Duitse weeskinders na die Unie bring.

GEEN KOMMUNIS MAG ONAFHANKLIK VAN MOSKOU OPTREE

Een van maarskalk Tito se groot sondes — en oorsaak van sy uitwerping uit die Kominform — was in die woorde van die Kominform dat hy „dit moontlik geag het om sosialisme op te bou sonder die ondersteuning van kommunistiese partye in ander lande en in die Sowjet-Unie."

Hierdie aanklag teen die Joego-Slawiese „rebelle" het in dieselfde week verskyn waarin 'n sekretaris van die Kommunistiese Party in Suid-Afrika die volgende verklaring teenoor 'n Engelse dagblad gedoen het, en waar aan laasgenoemde besondere prominensie verleen het: „Die Kommunistiese Party is 'n produk van die volk van Suid-Afrika, nie 'n invoering van buite, soos die idees van die Nasionaliste nie."

Ook Tito het blykbaar gedink dat die Joego-Slawiese Kommunistiese Party „'n produk van die volk van Joego-Slawië" is, maar daardie gedagte het hom die repudiasie van die Kremlin op die hals gehaal. Tito moet omver gewerp word, so het die opdrag aan die Joego-Slawiese Kommuniste gelui.

'n Mens verwag nie dat Suid-Afrikaanse Kommuniste die stories glo wat hulle aan die oningeligte publiek verkondig nie, maar mens kan dit betreur dat Engelse koerante uit hul pad gaan om hierdie stories met instemming te verkondig waar hulle vandag in Berlyn die aanskoulike les het van die gevolge om met Kommunisme te speel. Toe het die Westerse demokrasieë Stalin se dade voor die wêreld goed gepraat, want hy

Vervolg van kol. 5

moet word. Die Nasionale Kultuurraad het die aandaag van die Sentrale Monumentkommissie daarop gevestig dat dit onwenslik sal wees om die Britse volkslied te speel omdat dit aandleiding sal gee tot ontevredenheid en afbreuk sal doen aan die fees.

TIEN JAAR GELEDE:

Ossewaentjies in Aanbou: Weinig Belangstelling

Dit is Julie 1938, en asof onbewus watter hoogtepunt die Ossewatrek wat op hande is in die volkslewe gaan wees, heers daar geen buitengewone belangstelling vir die planne van die A.T.K.V. nie — te oordeel na die skrale publikasie wat die voorbereidings vir die trek in die pers geniet het. Slegs hier en daar 'n onopvallende beriggie oor die voorbereidings en die vordering wat daar gemaak word met die bou van die waens.

Teen die middel van die maand word berig dat daar „die afgelope paar weke buitengewone bedrywigheid in die fabriek van die Gebroeders Jonker te Knysna geheers het waar die A.T.K.V. 'n bestelling vir twee stinkhoutwaens geplaas het". Melding word gemaak dat elke stuk hout wat gebruik word, 'n besondere geskiedenis het. So word die buikplante van een wa gemaak uit stinkhout wat 'n groot brand in 1869 trotseer het. Die waens sou hoofsaaklik uit stinkhout bestaan. Slegs die aste en nawe sou uit ysterhout en geelhout vervaardig word.

EINDE JULIE

„Die ossewaens word teen die einde van Julie in Kaapstad verwag", lui 'n ander berig toe die voorlopige reëlings vir die groot fees in Kaapstad op 8 Julie aangekondig is. Die waens sou in die Kasteel ten toon gestel word en kon teen betaling

van 'n klein fooi gesien word. Voorts lui die aankondiging: „Daar is reeds osse uit die distrik Clanwilliam gevind wat die waens tot by Worcester sal trek. 'n Perdekommendo uit Clanwilliam sal spesiaal na Kaapstad kom om deel te neem aan die fees".

BRITSE VOLKSLIED

Intussen het daar 'n stryd ontbrand oor die kwessie of die volkslied van Engeland by die Eufeëse te Pretoria gespeel Vervolg in kol. 3

Vir persoonlike frisheid

en betowerende welriekendheid

is die antwoord

K W V
-reukwater
EN
-laventel

PRODUKTE VAN SUID-AFRIKA

Enigste Suid-Afrikaanse Distribueerder:
H. J. NIEHAUS (EDMS.) BEPERK
Posbus 2108, Kaapstad.
Posbus 4833, Johannesburg.

Het U Al 'n Intekenaar Gewerf?

VUL ASSEBLIEF HIER IN

Die Bestuurder,
Voorslag (Edms.) Bpk.,
Posbus 1411,
KAAPSTAD.

Waarde Heer,

Neem asseblief my naam op as intekenaar op Die O.B. tot ek u in kennis stel om toesending te staak. Hierby ingesluit vind u die bedrag van..... maande.

NAAM: .....
(Naam en Adres in Blokletters)

POSADRES: .....

Handtekening.

Intekengeld: 12/6 per jaar of 6/6 per halfjaar.
Voeg asseblief Kommissie by plattelandse tjeks.

AAKLIGE LOT VAN 11 MILJ. OOS-DUITSE VLUGTELINGE

Die tragiese lot van sowat 11,000,000 Duitsers wat uit hul tuistes in Pole, Tsjeggo-Slowakye, Roemenië, Joego-Slawië, Hongarye en Rusland uitgeskop is en tans dakloos in Duitsland rondswerf, word verhaal deur waarnemers van die Britse blad, Review of World Affairs.

Daar is tans in Duitsland twee soorte „verplaaste persone”. Die eerste groep bestaan uit sowat 650,000 van wie ruim 400,000 Jode is, en die res Pole, Wit-Russe en ander vlugtelinge uit die Balkan is. Hierdie groep woon hoofsaaklik in Wes-Duitsland.

Die tweede groep vlugtelinge tel ruim 11,000,000 siele en is hoofsaaklik Duitsers of mense met 'n Duitse agtergrond. Hulle is oor al vier die besettingsgebiede versprei. Volgens 'n onderlinge ooreenkoms van die besetters is daar meer as 3,200,000 in die V.S.A.-gebied; 3,300,000 in die Britse gebied; 4,500,000 in die Russiese en ongeveer 100,000 in die Franse gebied.

SLAWE

Daarby kom nog dat die regerings van Pole en Tsjeggo-Slowakye ongeveer op 700,000 geskoolde Duitse vakmanne beslag gelê het en hul families na Duitsland gedeporteer het. Sowat 3,500,000 vakmanne het ook uit Oos-Duitsland verdwyn en is vermoedelik as slawewerkers na Sibirië gedeporteer.

(Te Neurenberg is Duitse leiers ter dood veroordeel weens gebruikmaking van vreemde werkers tydens die oorlog, en een van die regters was 'n Rus).

Die onmiddellike gevolg van hierdie verdwyning van geskoolde vakmanne is dat nie alleen hul arbeidsvermoë verlore is nie, maar daar 'n oormaat onproduktiewe vroue en kinders in die Russiese besettingsgebied is wat gevoed moet word.

DOOD ARM

Die lewensstandaard van die 11,000,000 vlugtelinge in Duitsland is vër benede die van die res van die bevolking. Slegs 15 persent van hierdie ongelukkiges beskik oor die aller noodsaaklikste huishoudelike artikels. Dit is ook vër benede die produksievermoë van die fabriek in Duitsland om in hul behoeftes te voorsien en baie min Duitsers is begierig om van hul karige besittings afstand te doen omdat hulle devaluasie van die mark vrees.

GROOT NOOD

In die Amerikaanse gebied is die minimum behoeftes van hierdie mense as volg: Beddens 4,300,000; kinderbeddens 1,000,000; tafels 1,100,000; stowe 1,100,000; stoele 5,300,000; borde 5,600,000; kromberse 5,600,000; skoene 5,600,000; vrouensrokke 3,300,000; seunsklere 2,300,000.

Die behuisingsnood is geweldig. Strome vlugtelinge het om die klein dorpies toegesak. In die meeste gevalle leef 65 persent van die vlugtelinge in kamertjies. Dit lei noodwendig tot verlaging van die moraal en gesondheidstoestand, berig die blad. Families van vier en vyf is gelukkig as hulle twee kamertjies kan bekom.

Honderdduisende leef in ou barakke met soveel as tien tot twaalf gesinne in een barak sonder dat hulle van mekaar geskei is. Daar is geen mediese dienste nie en toring neem vinig toe.

OUERLOSE KINDERS

Die mees tragiese kant van die verhaal is die vlug van

TOEWYSING VAN SETELS

Samesprekings in verband met die indeling van kiesafdelings tussen die H.N.P. en die Afrikanerparty vir die aanstaande provinsiale verkiesings, sal waarskynlik binnekort tussen die twee partyleiers plaasvind, volgens Die Vaderland berig.

Toonbeeld van die ellende in Duitsland is hierdie vroue en kinders op die dak van 'n trein in hul soektog na 'n bietjie kos.

duisende kinders uit die Ooste nadat hulle ouers uit die gebied geskop en van hulle geskei is. Die afgelope winter het net in een maand nie minder nie as 5,000 herberglose en vriendelose kinders oor die Duitse grens gestrompel om na hul ouers in Duitsland te soek.

In Westfalen alleen word die getal rondlopende kinders op 15,000 gestel. Dit is vanselfsprekend dat jeugmisdaad grootliks vermeerder word deur hierdie toestande. Ook die godsdienste het baie weinig invloed meer op hierdie mense.

Tot hierdie getalle was die Smutsbewind tot aan sy val nog vasberade om 'n paar honderd siele uit Suid-Afrika by te voeg.

Honger

REGERING VERSTERK POSISIE IN SENAAAT

Die regering het alle politieke waarnemers verledi week veras met sy onverwagte aankondiging dat die senaat ontbind word en dat 'n nuwe senaat kort voor 6 Augustus, wanneer die nuwe parlement byeekom, saamgestel sal word.

Dit is onwaarskynlik dat die regering deur die nuwe samestelling 'n meerderheid in die senaat sal hê maar hy word hierdeur in staat gestel om sy posisie aansienlik te versterk. Die hersamestelling sal op 29 Julie plaasvind.

Die ontbinding raak nie die vier natuurlike verteenwoordigers nie waarvan daar tans net drie is as gevolg van een vakature. Die nuwe senaat sal dus uit 43 lede bestaan. Volgens die nuwe samestelling sal daar, na verwag word, 21 ondersteuners van die regering wees teenoor 22 ondersteuners van die opposisie. Vir die regering is dit natuurlik geen meerderheid nie maar dit is 'n baie voordeliger toestand as in die ou senaat waar daar slegs 14 regeringsondersteuners was teenoor 29 teenstanders.

Wanneer daar nou 'n gesamentlike sitting van die volks-

raad en senaat moet plaasvind, sal die regering oor 'n klein meerderheid beskik.

VYFDE WIEL

Die senaat is inderdaad 'n lastige vyfde wiel aan die van ons landsbestuur. Daar dit normaalweg wetgewing presies op dieselfde partylyne bespreek en beslis as die volksraad, is dit 'n duur oorbodigheid. 'n Tweede kamer waarin die beroepe verteenwoordiging het en dus 'n deskundige bydrae tot die landsbestuur kan lewer, sal baie meer volksverteenvoerdigend wees as die huidige met sy verdubbelde partyverteenvoerdig.

LEWENSKOSTE AANGEPAK

In 'n poging om die stygende lewenskoste omlaag te dwing het die regering maatreëls uitgevaardig waardeur bestaande wintgrense verlaag word en strengere toepassing van prys beheer van krag word. Die raak veral klere, stukgoedere, motors en motorfietse. Items soos voedsel en huur wat 'n groot rol speel in die lewenskostesifer, is egter nog nie ingesluit nie.

Waar die laagste wintgrens op stukgoedere voorheen 17½ persent was, is dit nou op 15 persent vasgestel. Daarteenoor is die hoogste wintgrens wat nou toegelaat word 30 persent in vergelyking met die vorige wintgrens van 35 persent. Die vermindering van wintgrense raak groothandelaars sowel as kleinhandelaars.

Tot dusver was daar hoofsaaklik gunstige reaksie op die poging van die regering om die lewenskoste te beveg.

Nuwe Veldtog Teen Godsdienste

„Daar is geen plek of taak vir God in die heeal nie”, so het die Rus Guryev onlangs in 'n boodskap aan die Russiese jeug verklaar, berig Review of World Affairs.

Die blad verklaar dat daar in Rusland 'n nuwe veldtog teen die godsdienste van stapel gestuur word. Daar word nadruk op die materialisme gelê en dat daar niks „bonatuurlik” in die wêreld is nie.

„Ondraaglike Las”

Verv. van bls. 1 kol. 5. toestand van die fonds selfs meer afwesig was as in die dae van die Kolonie.

„BLOEIENDE TOESTAND”

In 1920 is die aftreevoordele van onderwysers verhoog, maar geen addisionele bydraes is aan die pensioenfonds gemaak nie, met verdere rampspoedige gevolge. „Ek twyfel of enige van die verantwoordelike amptenare of die Administrasie dit besef het”, het die rekenmeester gesê. Die fonds is selfs deur 'n verantwoordelike persoon indertyd as synde „in 'n bloeiende toestand” beskryf!

In 1925 is die fonds vir die eerstemaal aktuarieel gewaardeer en 'n tekort van ongeveer £2½ miljoen is aan die lig gebring. Sedertdien het elke vyfjaarlikse waardering 'n groter tekort aangetoon waarvan die laaste, naamlik op 31 Desember 1947, op £10,128,000 gestel is.

Die O.B. is meegedeel dat as gepoog sou word om die tekort met jaarlikse paaiemente te delg, die bedrae wat daarvoor nodig is, so groot sal wees dat die uitbreiding van noodsaaklike dienste aan onderwys, hospitale en paai ernstig ingekort so nie volkome stopgesit sal word nie. En die enigste doel wat dan bereik sal word, is om vir die volgende vyf-en-twintig jaar of meer die belastingbetalers met 'n las te besorg wat hul vaders behoort te gedra het. Hierdie las sal hulle vir vyf-en-twintig jaar of meer moet verduur ten einde hul kinders daarvan vry te stel.

Hoe groot hierdie las is kan besef word as in aanmerking geneem word dat meer as £400,000 jaarliks onmiddellik uit staatsinkomste nodig is om te verhoed dat die tekort nog groter word, om nie eens aan die afbetaling daarvan te dink nie! Hierdie bedrag is bykans die totale jaarlikse ontvangste wat persoonlike belasting oplewer.

Regering Se Besluit Oor Deportasie

Handelende op aanbeveling van die Kommissie van ondersoek het die regering na oorweging besluit om die deportasiebevel ten opsigte van 51 Duitsers nietig te verklaar en ten opsigte van die oorblywende 196 word die deportasie opgeskort hangende 'n ondersoek na die vraag of daar prima facie bewys is dat hulle staatsgevaarlik is of geweld of ondermyning gepleeg het. In geen geval, so lui die aankondiging, sal persone gedeporteer word nie sonder 'n billike ondersoek ooreenkomstig die beginsels van natuurlike geregtigheid.

SPANNING NEEM TOE IN BERLYN

Die optrede van die Russe in Berlyn waar die Ooste en Weste die stryd uitspook om segenskap oor Europa, het die Duitse bevolking opnuut in die harnas geja teen die Russiese Kommunisme, blykens berigte uit Berlyn.

Die houding van die Duitsers word weerspieël deur die woorde van die Sosiaal-Demokratiese leier in Berlyn: „Ons sal die Russiese ambisies dwarsboom met ons eie liggame, selfs al moet ons op dié wyse vernietig word.” Intussen word die Duitsers in die Westelike sektor van Berlyn in toenemende mate geteister as gevolg van die Russiese blokkade in die Duitse hoofstad.

NOTA

Die Westerse moonhdede het die afgelope week 'n nota aan Rusland gestuur waarin gevra word dat hy die blokkade onmiddellik beëindig. Hierop het Rusland met ons ter perse gaan nog nie geantwoord nie. Die Russe het egter met 'n besluit teen die Amerikaners voor die dag gekom dat hulle Berlyn gebruik as vesting om op die Russe te spioeneer.

Daar is geen aanduidings dat Amerika van voorneme is om Berlyn te ontruim nie. Churchill het gedurende die naweek verklaar dat die Westerse demokrasieë Duitsers in Berlyn nie in die steek sal laat nie.